

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

665. An, & qualiter potestas conferendi beneficia competat Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

plica narravit, beneficium excedere 24. ducatos, & ob hanc causam petit sibi illud concedi, provi-
sus à Nuncio interea removeri non poterit, non ob-
ligabitur probare beneficium dictum valorem non
excedere. Castrop. loc. cit. ex Garc. n. 196.

*Questio 663. Cum in facultate illa Nun-
cii habeatur, quod, ut ejus provisio valeat,
ante provisionem certus esse debeat, benefi-
cium illud non excedere dictum valorem,
unde dicta certitudo petenda?*

Respondeo: non sufficere solam relationem im-
petrantis, cum hic ob utilitatem propriam
presumitur decipere; sufficit autem eam fieri
à voce publica, & fama duplici teste probata: vel
probari dictum valorem unico teste de certa scientia;
licet enim hæc constituent probationem tantum
semiplenam, sufficit tamen ea, ut quis in usu
suae facultatis, dum non contradicitur, securè pro-
cedat, & prudenter operetur; secus dum contradi-
citur; opus enim erit plenâ probatione. Castrop.
loc. cit. n. 12.

PARAGRAPHVS III.

De potestate Episcopi circa col- lationem beneficiorum.

*Questio 664. Quis sit, & dicatur collator
ordinarius?*

Respondeo: illum, qui jure proprio benefi-
cia confert, tamen jurisdictionem nullam
habeat, & sine hac potestate conferendi habeat
à jure, five ex præscriptione, consuetudine, privi-
legio. Argumento c. Ordinarii. de off. Ordinar. in 6.
& c. si soli. de præb. in 6. Castrop. tract. 13. d. 2. p. 27.
n. 1. & sic in specie Capitulum, dum legitime ju-
stificavit consuetudinem conferendi privatim ad
Episcopum, venire sub nomine ordinarii collato-
ris, ait Card. de Luc. de benef. d. 31. n. 15.

*Questio 665. An, & qualiter potestas
conferendi beneficia competat Episcopo?*

Respondeo: Episcopus inter collatores ordi-
narios primum locum habet, utpote cui ex
jure communi, & ratione Episcopatus concessa est
hæc potestas conferendi beneficia sua diocesis.
Castrop. loc. cit. Gonz. §. 1. proem. num. 21. & 22.
juxta cap. omnes basilica. & c. nullus omnino. 16. q. 7.
c. conquerente. de off. Ord. c. ex frequentibus. de insti-
tut. cum interim collatoribus aliis, quales sunt Ab-
bates, Priores, Collegia Canonicorum & c. ea pote-
stas potius ex præscriptione, consuetudine, privi-
legio, quam de jure comperat. Castrop. loc. cit. ex
Azor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 8. ac proinde cessantibus re-
servationibus (quibus potestas illa ordinaria valde
est limitata) omnium beneficiorum in diocesi exi-
stentium, collatio de jure communi spectat ad E-
piscopum, isque de iis conferendis de jure com-
muni fundatam intentionem habet (sub limitatione
tamen, & exceptione, dandâ inferius circa benefi-
cia Ecclesie Cathedralis) Tond. in qq. benef. p. 2.
c. 3. §. 7. n. 1. Garc. p. 5. c. 1. n. 52. citans Felin. in c. ve-
nientibus. n. 32. de except. Cora. l. p. 2. c. 4. n. 6. in fine.
Parif. de resign. l. 1. q. 10. à n. 49. Mandos. & plures

alios. Lott. l. 1. q. 2. n. 2. & q. 21. n. 77. ubi etiam,
quod ob hanc juris assistentiâ ex collatione unius
censeatur ei acquisita quasi possessio conferendi
cætera; cum tunc magis attendatur causa actus,
quam actus ipse; citat pro hoc Abb. in c. 1. de reli-
gios. domib. n. 3. Tiraq. de retract. Constan. §. 36. gl. 3.
n. 12. Rotam decis. 222. p. 1. diversar. Idque non solum
ratione beneficiorum tunc existentium, sed & im-
posterum erigendorum, ut Rota decis. 17. p. 2. divers.
Neque solum respectu secularium, sed & regula-
rium beneficiorum hoc jus commune ei assistit.
Lott. cit. q. 2. num. 137. citans Abb. in c. Abbate. de
verb. signif. n. 3. Gonz. gl. 23. n. 21. & c. Hoc ipsum
tamen, quod Episcopus fundet intentionem suam
de jure communi, etiam in provisionibus Regula-
rium, respectu institutionis, & confirmationis, in-
telligitur non de exemptis. Lott. l. 2. q. 24. n. 80.
citans Erasim, Chokier. de jurisd. Ord. in exemp. p. 4.
c. 30. n. 11. Item ubi proceditur per præsentationem,
& electionem, Episcopus quoque intentionem suam
fundatam habet in jure communi pro jure insti-
tuendi, & confirmandi. Lott. n. 138. citans Abb.
in c. cum venissent. de instit. n. 9. Unde jam etiâ, qui
Ordinarius non est diocesis alicujus, cum secun-
dum juris communis dispositionem intentionem
suam fundatam non habeat in collatione benefi-
ciorum, si prætendat in ea sibi competere jus con-
ferendi beneficia, debet suam intentionem pro-
bare; quia habet contra se juris præsumptionem.
Quod tamen intelligendum, dum cum tali non
ordinario concurrat Ordinarius ipse diocesis, five
dum provisos à tali non ordinario contendit cum
provisto ab Ordinario diocesis; nimirum ut tunc
jus conferendi plenè probandum sit ab isto non Or-
dinario, seu à provisto ab illo: Secus autem sit, si
concurrant provisos ab alio quam Ordinario dice-
cesis ex una parte, & ex altera parte provisos Apo-
stolicis; Sufficiunt enim hoc secundo casu levio-
res & minus plenæ probationes; non quod Epi-
scopi auctoritas major sit, aut favorabiliter aucto-
ritate Papa; sed quia Pontificia potestas alterius
cujuslibet collatoris ordinarii concursum admit-
tit; potestas verò Ordinarii nullum admittere so-
let, nisi summum Pontificem tanquam Ordina-
rium ordinariorem; ita ferè Tond. loc. cit. n. 1. & 2.
Porro plura de ea potestate Episcopi circa confe-
renda beneficia in ordine ad Capitulum, vide §.
post hunc secundo.

*Questio 666. Unde hoc jus conferendi ori-
ginetur in Episcopo?*

Respondeo: tamen bene dicatur originari in
Episcopo à jure communi. Lott. l. 2. q. 2. n. 3.
citans Ugolin. de off. Episcopi. c. 50. §. 2. n. 1. Parif.
Card. non tamen originari in Episcopis immedia-
tè, sed defluxivè; nimirum defluere à Papa in eos,
utpote in quo sola hujus potestatis plenitudo resi-
det, cui omnes alii Episcopi subsunt, tanquam
membra, & vocati in partem sollicitudinis, ait
Lott. l. 2. q. 22. n. 24. & 25. citans Petr. de Perusio.
tr. de reservat. in princip. n. 2. Cenedo. qq. can.
q. 22. n. 3. eadem Lott. l. 2. q. 26.
n. 14. habet.

* *

Qua